

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla Dr. Halmos Ügyvédi Iroda (ügyintéző Dr. Halmos Péter ügyvéd, 7621 Pécs, Mária u. 29.) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek a Dr. Heiman Beáta ügyvéd (1111 Budapest, Budafoki u. 113.) által képviselt **I. rendű alperes neve** (I. rendű alperes címe) I. rendű valamint a Kossuth Holding Válságkezelő és Felszámoló ZRt felszámoló (1388 Budapest, Pf. 51.) által képviselt **II. rendű alperes neve** (II. rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen tervezői díj megfizetése iránt indított perében a Baranya Megyei Bíróság 2008. szeptember 5. napján kelt 9.G.21.270/2005/64. számú ítélete ellen az I. rendű alperes részéről 66. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja, és az I. rendű alperest terhelő tőkemarasztalás összegét 3.600.000,- (hárommillió-hatszázezer) forintra leszállítja.

Mellőzi az I. rendű alperes elsőfokú perköltség-fizetésre kötelezését, és kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 15 napon belül 20.000,- (húszezer) forint elsőfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 15 napon belül 175.500,- (egyszázhetvenötezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A felperes másodlagos kereseti kérelmében az I. rendű alperest 4.800.000,- Ft tőke, és ennek 2004. október 31. napjától járó késedelmi kamata, valamint 6.750.000,- Ft tőke, és ennek 2005. március 31. napjától járó késedelmi kamata, a II. rendű

alperest pedig - szintén másodlagos kereseti kérelmében - 2.500.000,-Ft + ÁFA tőke, és ennek 2004. október 31. napjától járó késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni. Keresetét arra alapította, hogy az I. rendű alperes a közte és a felperes között létrejött tervezési szerződésből eredő fizetési kötelezettségének csak részben tett eleget, nem fizette meg a felek közt 2004. február 17. napján írásban létrejött alapszerződésből eredő 3.000.000,- Ft fix tervezői díjat, valamint a beruházás 200.000.000,- Ft-ot meghaladó része után kikötött 4%-os tervezői díjat, mely összességében 4.800.000,- Ft, valamint nem fizette meg az épület bővítésével összefüggő engedélyezési és kiviteli tervek ellenértékét, melynek összegét - az elsőfokú eljárásban beszerzett szakértői véleményre figyelemmel felemelt keresetében - 6.750.000,- Ft-ban határozta meg. Ebből az összegből az I. rendű alperest 6.750.000,- és 4.800.000,- Ft, a II. rendű alperest pedig 3.000.000 Ft megfizetésére kérte kötelezni, arra figyelemmel, hogy az I. rendű alperes tartozását a II. rendű alperes a 2004. szeptemberében megkötött úgynevezett együttműködési megállapodásban 8,5 millió forint + ÁFA összeg erejéig átvállalta.

Az elsőfokú bíróság a felperes II. rendű alperessel szembeni másodlagos kereseti kérelmének teljes egészében, az I. rendű alperessel szembeni felemelt másodlagos keresetének pedig részben helyt adott, az I. rendű alperest 6.750.000,- Ft tőke, és ennek 2005. március 1. napjától járó késedelmi kamatai, a II. rendű alperest pedig 3.000.000,- Ft tőke és ennek 2005. január 25.-től járó késedelmi kamata megfizetésére kötelezte. A felperes 4.800.000,- Ft tőke és ennek kamatai megfizetésére irányuló másodlagos, I. rendű alperessel szembeni keresetet elutasította. Az volt a jogi álláspontja, hogy a 2004. február 17-i szerződésből eredő I. rendű alperesi tartozást - beleértve a 200.000.000,- Ft-on felüli beruházási érték 4%-ban meghatározott vállalkozói díjat is - a II. rendű alperes átvállalta, ezzel a II. rendű alperes az I. rendű alperes helyébe lépett, e szerződésből eredő díjkövetelés iránti igényét a felperes ezért a I. rendű alperessel szemben nem érvényesítheti, az I. rendű alperessel szemben ezért az alapszerződésből eredő díjkövetelés iránti kereseti kérelmet elutasította.

A felperes módosított építési engedélyezési és kiviteli tervek ellenértékének megfizetésére irányuló felemelt kereseti kérelmét teljes egészében alaposnak találta, e körben azt állapította meg, hogy a felek között szerződés nem jött létre, miután a felek a szerződés lényeges tartalmában, mégpedig abban, hogy a felperesnek az I. rendű alperes által felajánlott 3.000.000,- Ft + ÁFA tervezői díj ellenében mit kell teljesítenie nem állapodtak meg, ezért a felperes az általa elvégzett munka ellenértékeként nem tervezői díjra tarthat igényt, hanem a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint, Ptk. 361.§ (1) bekezdése alapján igényelhet megtérítést. A jogalap nélküli vagyoni előny mértékét a perben kirendelt igazságügyi szakértő véleményére figyelemmel 6.750.000,- Ft-ban határozta meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. rendű alperes jelentett be fellebbezést, fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és a kereset elutasítását kérte. Fellebbezésében arra hivatkozott, hogy a bővítmény tervezésére vonatkozóan a felek között létrejött szerződés, mégpedig a Ptk. 216.§ (1)

bekezdése értelmében ráutaló magatartással, e szerződés tartalma pedig az volt, hogy a felperes a 3.000.000,- Ft + ÁFA díj ellenében egy 108 férőhelyes konferencia-terem építési engedélyezési és kiviteli terveit volt köteles elkészíteni. A felperes a terveket elkészítette, az I. rendű alperesnek átadta, az I. rendű alperes azokat átvette. A felperes által elvégzett munka díjának megfizetésétől az I. rendű alperes ennek ellenére ezért zárkózott el, mert a felperes által elvégzett munka hibás, hiányos volt.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

A fellebbezés részben alapos.

Előrebocsátja a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálhatta felül, ezért nem bírálhatta felül - fellebbezés hiányában - az elsőfokú bíróság ítéletének azt a rendelkezését, mely a felperes alapszerződésből eredő, 4.800.000,- Ft összegű vállalkozói díj iránti igényét elutasította. Ezért a másodfokú eljárás tárgya kizárólag az úgynevezett bővítmény engedélyezési és kiviteli terveinek vállalkozói díja volt, az elsőfokú bíróság ugyanis az I. r. alperest e munka vállalkozói díjának megfizetésében marasztalta, e marasztalás mellőzésére, és a kereset e részének elutasítása iránt terjesztette elő fellebbezését az I. rendű alperes.

E bővítmény tervezési munkájával összefüggésben a másodfokú bíróság nem osztja az elsőfokú bíróságnak azt a jogi álláspontját, hogy a peres felek között nem jött létre a Ptk. 205.§ (1) bekezdésének megfelelő, a Ptk 408.§-a szerinti tervezési szerződés, ezért e körben kiegészíti az elsőfokú bíróság ítéletének tényállását az alábbiakkal:

A szerződés II. számú melléklete a tervmódosítás tartalma I. pontja módosított építési engedélyezési terv címszó alatt a következőt tartalmazza: B.-K. F. F. P. épület építési engedély módosítása (a D. Kft által készített D.2004/3-E munkaszámú építési engedélyezési terv módosítása, mely panzióbővítés és a meglévő épület északi szárnyának átalakítása címen kapott II./1521-2/2004. számú építési engedélyt), a módosítás tárgya: az engedélyezési terv és kiviteli terv közötti különbség, illetve az új kiviteli tervrész együttes átvezetése. A II. pont szerint a módosított kiviteli terv tartalma: a D-2004/3-K számú, a D. Kft által készített kiviteli terv módosítása, a H. J. Úr által 2004. december 21-én megküldött tervezési program és a mellékelt vázlatok alapján (108 férőhelyes konferenciaterem előtérrel, vizesblokkal és étterem-nagyobbítás 112 férőhelyre). A III. számú melléklet rögzítette azt, hogy a jelen szerződés 7. pontja a teljesítési határidő vállalásáról abban az esetben érvényes, amennyiben a megbízó a már elkészült tervek díját a tervezőnek átutalja, majd e melléklet a kifizetést részletezi.

A felperes 2005. január 4-i dátummal levelet juttatott el az I. rendű alpereshez, melyben rögzítette azt, hogy álláspontja szerint a 2004. december 13-i sz.-i megbeszélésen - értelmezése szerint - abban egyeztek meg, hogy a bővítés

tervezése, módosított engedélyezési terv vállalkozói díja 3.000.000,- Ft + ÁFA összeg lesz.

Az felperes 2005.január 27.-én email üzenetet küldött az I. rendű alperesnek, melyben közölte, hogy II. számú mellékletéből a szolgálati lakás északi homlokzatának tervezése, illetve módosított engedélyezési tervdokumentáció készítése címszó törölve.

Az I .rendű alperes 2005. január 28.-én email üzenetet küldött felperesnek, melyben közölte, hogy mellékelten megküldi a számára még elfogadható, felperes által javasolt szerződéstervezetet, mellékleteivel együtt. A II. számú - a tervmódosítás tartalmát rögzítő - melléklethez azt a megjegyzést fűzte, hogy a szolgálati lakás emeleti részét már amúgy is a felperes tervezte, tehát ilyen alapon a homlokzatot is megtervezheti, a mellékletre pedig azt a megjegyzést vezette, hogy esőbeálló-pihenő kivitelezésre alkalmas terv nincs.

A fenti tényállás kiegészítésből megállapítható az, hogy a felek közti levelezésben felmerült vitás kérdések a felperes által 2005. január 3-án készített szerződéstervezet II. számú - a tervmódosítás tartalmát rögzítő - mellékletének lényeges tartalmát nem érintették, a szerződés lényeges tartalma e mellékletekben megfogalmazódott. Az I. rendű alperes válasziratában a felperes szerződési ajánlatának lényeges tartalmát elfogadta, ezért a peres felek közt e levélváltások eredményeként a Ptk. 205.§ (1) bekezdésének megfelelő, egybehangzó akaratnyilatkozaton alapuló szerződés létrejött, ennek tartalma, azaz a felperesi szolgáltatás pedig a következő volt: 108 férőhelyes konferencia-terem előtérrel, vizesblokkal és étterem-nagyobbítás 112 férőhelyesre megnevezésű építési munka építési engedélyezési, és kiviteli terveinek elkészítése.

A fentiek szerint létrejött szerződést pedig az I. rendű alperesnek a Ptk. 277.§ (1) bekezdése értelmében tartalmának megfelelően kell teljesítenie, és a felperes által elkészített, nem vitásan, a fellebbezésben is hangsúlyozottan átvett tervek szerződésben kikötött 3.000.000,- Ft + ÁFA, így összesen 3.600.000,- Ft vállalkozói díját meg kell megfizetnie a Ptk. 300.§ (1) bekezdése, és a Ptk.408. §-a alapján.

Annak a ténynek, hogy a felek közt a teljesítendő szerződés részletkérdései, egyes részmunkálatok (pl. homlokzatterv, esőbeálló-terv) tekintetében voltak vitás kérdések, nem a szerződés létrejötte, hanem a szerződésből eredően érvényesített igények elbírálása körében lehetett volna jelentősége akkor, ha az I. rendű alperes a per során e szerződés hibás, hiányos teljesítése miatt bármiféle konkrétan megjelölt igényt terjeszt elő a felperessel szemben, azaz ha a teljesítés általa állított hiányossága, hibája miatt árleszállítást kér, vagy beszámítási kifogást terjeszt elő. Miután azonban a perben a felperessel szemben sem viszontkereset, sem beszámítási kifogás formájában igényt nem támasztott, sem hibás, sem hiányos teljesítésre a felperes vállalkozói díja megfizetésétől történő elzárkózás alapjaként nem hivatkozhat, ezért előterjesztett igény hiányában a Ptk. 306.§ (4) bekezdése szerinti visszatartási jog nem illeti meg (BH 544/1996.).

Az I. rendű alperes fellebbezése részben eredményes volt, ezért az elsőfokú bíróság által megállapított pervesztességi és pernyertességi arányok megváltoztak, a felperes az I. rendű alperessel szemben nagyobb részt pervesztes lett, ezért mellőzte a másodfokú bíróság az I. rendű alperes perköltség-fizetésre kötelezését, és a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján a felperest kötelezte az I. rendű alperes részére elsőfokú perköltség megfizetésére, melynek összege oly módon állt elő, hogy az I. rendű alperes a felperes részére 3.600.000,- Ft összegre eső illetéket volna köteles megfizetni, a felperes pedig az I. rendű alperesnek a vele szemben előterjesztett 14.550.000,- Ft kereseti kérelme és a 3.600.000,- Ft összegű marasztalás közti különbözetre eső pertárgy érték alapján kiszámított ügyvédi munkadíjat, a kettő közti különbözet a másodfokú bíróság által megállapított elsőfokú perköltség. A másodfokú eljárásban az I. rendű alperes fellebbezése részben vezetett sikerre, a másodfokú bíróság azonban a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján úgy rendelkezett, hogy a felperes köteles az I. rendű alperesnek a másodfokú perköltséget fizetni.

Pécs, 2009. február 25.

Dr. Veszely Józsefné s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Ildikó s.k. előadó bíró Dr. Zóka Ferenc s.k. bíró